

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis inst tutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Bástya-utca 9.

Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Olvasóinkhoz.

Már a múlt számunkban jeleztük olvasóinknak amaényt, hogy Németh Ödön volt laptulajdonos és főszerkesztő távozásával, a „Fejérmegyei Napló“ ismét a felügyelő bizottság tulajdonába ment át. A bizottság szilárd kezekbe öhajtván letenni lapunknak jövőjét, a tulajdonjog átruházásával egyetemben, a lap szerkesztését, a bizottság egyik kiválóan lelkes és ügybuzgó tagjának ítélte. Chay Antal urnak kezébe tette le. E ténynyel mindama nemes törekvést, buzgalmat, csüggedést nem ismerő áldozatkésztséget, melylyel immár hat küzdelmes éven át álltunk kath. elveink ezen organuma mellett, az ő vállaira helyeztük. E változás azonban csak személyi, maga a lap, a tulajdonos és szerkesztő változása dacára — marad a régi. Csupán a gazda változott, ki a kezébe vett örökséget kamatoztatni fogja. Miért is a lap szelleme, iránya ugyanaz lesz, mi volt a múltban. Csontig, velőig magyar és pedig katolikus. Elveinket diadalra juttatni, átönteni társadalmunk ereibe, küzdeni az igazsáért mindig és mindenütt — ez lesz feladatunk továbbra is. És ezzel nem adunk új programot, csupán folytatjuk azt az önzés nélküli küzdelmet, mely végig húzódik

lapunk hat éves életén, s melyben mindig az igazság lebegett szemeink előtt, s mely küzdelem olvasóink részéről mindig a legnagyobb helyesléssel találkozott.

Nem akarjuk tulbecsülni a vidéki sajtó értékét; lapunk részére sem követelünk több érdemet és elismerést, mint a mennyit múlt küzdelmei arán kivívott magának. Olvasóink részéről oly sokszor és annyiféle alakban nyilvánított helyeslés, elismerés ad erőt arra, hogy azt a zárlót, melyet a „Fejérmegyei Napló“ első számának megjelenése alkalmával kitzított tovább lobogtassunk.

Lapunk jelen helyzetében érte el azt a magaslatot, melyre régóta törekedett. Kath. lap lévén, érdekeinek védelmét a leghivatottabb kezekre bízta. És mi, kik a múltban sikra szálltunk kath. igazainknak védelmére, így a lap gazdát cserélve bár, jövőben is ezt tekintjük egyik legnagyobb feladatának — s így mi ama bizonyosnak látszó reménynyel adjuk és ajánljuk lapunkat az olvasó kezébe, hogy ama jóindulatot és pártfogást, melyben eddig részesítette a lapot a jövőben is megtartsa számára.

„A felügyelő-bizottság.“

A Fejérmegyei Napló t. olvasóközönségéhez.

A mikor a Fejérmegyei Napló t. felügyelő bizottságának felszólítására a Fejérmegyei Napló szerkesztésére vállalkoztam, tisztában voltam a súlyos felelősségteljes állás minden nehézségével, melyek viselését magamra vállaltam.

Érzem, hogy a t. felügyelő bizottság kitüntető, de sok gondot és nagy felelősséget reám ruházó megbizásának a magam csekély erővel meg nem felelhetek úgy, hogy mindenki várakozását mindenkor kielégítem. Midőn tehát ennek dacára mégis vállalkoztam arra, hogy a lap élére álljak, tettem ezt azzal az erős meggyőződéssel, hogy nehéz munkámban gyenge erőmmel nem fogok egyedül állani. Számítottam elsősorban az egyházmegye papságának, de egyuttal mindazoknak jóakarátu támogatására, akik azon elvek hiveinek és harcosainak vallják magukat, melyeket lapunk már egy lustrumon keresztül becsületes őszinteséggel és nyíltsággal vallott és terjeszteti iparkodott.

Lapunk multja felmeant a kötelesség elől, hogy annak programját körvonalazzam. Á mint eddig, úgy ezentul is a kereszténység örök igazságai elveinek érvé-

Budavár.

1899. máj. 21.

Ma ötven éve! . . . szebb volt a tavasz.
Forróbb a nap és lángolabb a vér,
Élőbb ölté fel lombdísszát a cser
És gazdagabban hajtott a babér.
Szerelmesebbek voltak a szívek,
Szentséges lúzban vertek szüntelen,
Szabadságnak hirtük az ideált
S szerelmes noll belénk a gyűzelem!

És elfeledtük mind a régi bajt,
A hit magyarnak nótás kedve lett,
Viharzón, lelkesítve szállt a dal
E visszaszerzett drága föld felett!
És zászlaink nyomában kelt a hír
A bámuló világha szerteszét,
Aranyugáru fény ragyogta be
A diadalmas honvédok nevét.

Nem élt e földön több oly nemzedék,
Mint negyvennyolcznak ifjúsága volt.
Invidiás lett a nemlékezés
És hmnusz az, a mit akkor daiolt!

Hitrallás lett a fnyes eszme már
A melyért küzdtek ok, a hadverek.
Kiket félistennekké tett a hír,
Pedig csupán honvédok voltak ok!

Had! mondja más: hiába folyt a vér,
Mert újra minden, minden elveszett! . . .
— Ez volt a sorsod édes nemzedem,
De most nem arról dallok én neked. —
Nem látja lelke most a Golgotát,
— Ó nem kísérte még az akkoron! —
Most nem hitét, nem szügyent látok én,
Csak a babért a vérs homlokun.

. . . Hogy meghalványultak a csillagok,
Fölkengzik im a vezérek szava
És nyombó ri. a földet rengeten,
Ezerrei ajkrol: Eljen a haza!
S mikor a láng s a szürke ágyufüst
Eget-füdet felhökint eltakart
S villámot szórt a kűzködök vasu:
Ott, akkor kellett látni a magyart!

Mint hajdan az égostromló titán,
Ugy viota most a Korvin örökét
Szuronyszegezve, míg körüskörül
Száz ágyu szórt a gyilkos menykővét

És nem rettentett senkit a halál,
Hogy szentül szembe állottak vele
S nem fájt a seb, mit a golyó ütött,
Mert minden sziv mámorral volt tele!

Csak ment a honvéd a falakra föl,
Hallott az ellenség a merre járt
S a keli napnak első sugara
A fültázt magyar zászlókra szállt.
Diadalt vett a zsoldosok felett
A hazáért harcolók serege
Mert velük járt, biztatva mindenütt
A népszabadság fnyes Istene.

Áldott a szív, mely akkor ünnepelt,
S minden Budánál porladó halott,
Áldott a kar, mely akkor ott feszült,
Zászlót emelt és kardot forgatott!
És áldott az a fnyes, búske köny
A mely szemünkéből most aláperreg,
Mely nektek szól, kik ott harcoltatok,
Ti ünnepszerző roskadt öregek!

Füzy Antal.

Rendkívüli olesó árákért szerezheti be a t. közönség **STEININGER SÁNDOR** dívat-, vászon- és fehérnemű üzletében, a legdivatosabb tavaszi és nyári szöveteket és mosó kelméket, általánosan elismert jó hírnevű gyárosok készítette vasznak, schiffonok és fehérneműeket, szőnyeget, csipke és szövetfüggönyöket, stb. efféle cikket. „Deléni gyönyörű mintákban 38 kréti méterenként“ kapható **Steininger Sándor Székesfejérvár, Nádor-utca 2. szám** tejes-köz sarkán levő üzletében.

186. —13.

Mai lapunk 6 oldal.

nyesülését fogja sürgetni és követelni ugy a politikában, mint a társadalmi élet összes viszonyaiban; emberi tekintetek által nem betolyosítható hirdetője lesz az igazságnak, minden félelem, — ostorozója a bünnök és visszaélésnek, bárhol, bármiben nyilatkozik is az, — minden személyeskedés nélkül.

Jelzavunk, a mi eddig volt, a keresztény Magyarország felvirágoztatása. Isten velünk!

Hazafias üdvözléssel

Chay Antal,

a F. N. Felelős szerkesztője.

A solymári népgyűlés.

Mindig jól eső örömmel veszünk hírt a katolikus öntudat megnyilatkozásáról, mely — szeretjük hinni — ezentul gyakrabban hallatja szavát, hogy a gyűlöletes emlékeztető Bánffy rendszer zibbasztó levegőjét a közelmúlt parlamenti zivatarok valamennyire megtisztították. A Pünkösöd másodnapján a főváros közvetlen szomszédságában, Solymáron tartott népgyűlés fényesen sikerült. Másfél év óta ez volt a néppárt első nagyobb szabású demonstrációja, melyet ezentul az ország különböző vidékein egyre több és több fog követni. Méltó elismerés illeti meg ama lelkes férfiakat, a kik fáradságot nem kímélve, megjelennek a nép hívására, hogy igaz tanítást, lelkesedést, buzditást vigyenek közéjük, a melyre a katolicizmusnak ma nagyobb szüksége van, mint valaha. A solymári népgyűlésen részt vett Rakovszky István orsz. képviselő, Auer István lapszerkesztő és Robiczek Ferencz dr. pápai kamarás, továbbá a környékbeli intelligencia, mintegy kétezer főnyi polgársággal egyetemben. A népgyűlés, melyen Rakovszky, Auer és Robiczek beszéltek a legnagyobb rendben folyt le. Rakovszky beszédéből, melylyel a gyűlést berekesztette, ide igtatjuk a következőket:

Most Önökön a sor az életben érvényesíteni

A rokka mellett.

— A »Fejérmegyei Napló« tárczája. —

Németből: S. S.

(Folytatás és vége.)

— Én nem tudom, hogy bármit is vétetem volna, — mondá a férj nyugodt, biztos hangon. — Itt mindenestre tévedésnek kell fenforogni, a minek csakhamar ki kell derülni.

— Majd meglátjuk, — viszonzá az inas, ki mutatni igyekezett, hogy nagyon jól tudja miről van szó, de nem tartja méltóságával összeférőnek, róla beszélni. — Tehát még egyszer, el ne mulasztja az időt, ő fensége nem érti a tréfát.

Bucsuzól egyet bólintott fejével és ment. Langenbach a kemence mellett padra hanyatlott és összekulcsolta kezeit.

— Hát minden összeesküdött ellenem? — fakadt ki. — Hát csak gondot és bűt hoz nekünk ez a karacsony és semmi örömet? Ki tudja, micsoda szerencsétlen tévedés történt itten, micsoda rágalmat mondottak rólam a herczegnék? Ó jó és igazságos, de kérielhetlenül szigorú is, és ha ma este nem térek haza...

Nem fejezte be, de neje tudta, hogy a végének így kellene hangzani: »Ugy börtönbe vetettek!«

Abban az időben korlátlan ur volt a fejedelem alattvalói felett, kikkel tetszése szerint röhdelkezhetett. A szegény takácsnak az jutott eszébe, hogy talán a pénztárnok, az ő hitelézője, vádolta be a herczegnél, hogy annál

a néppárt magasztos elveit. Mi nem a magunk érdekében jöttünk ide, hanem hogy önöket felvilágosítsuk, a mennyire tőlünk telik. Mi csak annyit tehettünk önök előtt itt, amennyit önökért a képviselőházban tettünk és teszünk. Mely más párt teszi meg azt, hogy mellé áll-ok, hátsó gondolatok nélkül a nép hívására megjelenik ott, ahová a nép hívja, beszél a néphez és meghallgatja a nép panaszeit? Sok párt van Magyarországon. Van liberális párt, a mely liberális a maga hívei számára s a többi nyomja. Volt nemzeti és van függetlenségi párt — mindennek volt pártja ebben a hazában, csak a népnek nem volt pártja, csak néppárt nem volt.

Csak a néppel nem törődött senki. De megalakult a néppárt. És amint megalakult, rögtön üldözöbe is vették. Soha egy pártot sem üldöztek annyira, mint a néppártot. És ebben egyetértettek liberálisok és függetlenségek, vagy bármilyen más pártiak. Egyesült erővel támadták a néppártot, mert ez a párt a nép egyetlen igaz barátja, ez a párt a nép akarátjának egyetlen hivatott képviselője.

Ismételten, mi itt ma nem a magunk, hanem a nép javára dolgoztunk és ha, amit itt hirdettünk, csak egy emberben hullott termékeny talajra: ez is gazdag jutalmunk lesz, mert ez az egy ember tovább fogja hirdetni a mi elveinket, a melyek a nép elvei. Mi nem akarunk egyebet, csak azt, hogy uralkodjék ebben az országban nemcsak szóban, hanem tetteben is a jog törvény és igazság és mi azt akarjuk, hogy a nép legyen erős, nem pedig azok, a kik a népet elnyomják.

Egy sváb históriát mondok. Volt a szent német- a római birodalomban egy német fejedelem. Igen jószívű volt, de gyenge volt a lelke, az akarata. Belátta a jót, de nem cselekedhetette, mert gonoszlelkű miniszterei megakadályozták benne. Belátta a rosszat, de nem tehetett ellene, mert a gonoszlelkű miniszterek ebben is megakadályozták és a közben egyre elnyomták, nyuzták a népet. Ez a fejedelem egyszer, vadászat alkalmával eltévedt az erdőben. Bolyongás közben egy magányos kovácsmihely elé ért és ott megpihent. Pihenés közben megfigyelte a kovácsmestert, a ki nagy elkeseredéssel verte a vasat s minden egyes kalapácsütésnél így szólt: Friedel, werde hart! — Azaz: Frigyes (így hitták a fejedelmet), légy kemény! A fejedelem sokáig nézte, hallgatta, végre megszólalt: »Miert mondja a vasnak, hogy Friedel werde hart?« — »Hiszen nem is vasnak szól az, hanem a fejedelemnek, akinek gyengelelkűségével a gonosz miniszterek visszaélnék.« Uram! Én azt mondom önöknek: Legyetek kemények, tartsatok össze és álljatok ellen a liberálisoknak. Különösen legyetek kemények, ha választáskor

bizonyosabban elkaparíthassa házát, mely sokkal többet ért, mint a kapott kölcsön. Nehéz szívvel tartott tehát a kiltűzött időben a kastély felé. Sötétkék ünneplő kabátját öltötte magára, gondosan megmosdott, megfésülködött.

Az őrtálló katoná a kastély kapujában tetőtől talpig végig mérte, a mint alázatosan kalapot emelt előtte s a nagy várudvarba lépett. Egy szolga állott a lépcső aljánál s reá látszott várni; a mint a takács tudatta vele a nevét, intett neki, hogy kövesse s előre ment a lépcsőn előtte. Egy kis előteremben érték, hol az inas várakozásra intette és egy oldalajtón eltűnt.

Langenbach állva maradt az ajtóban; itt minden olyan pompás volt, hogy alig mert lélegzetet venni, a világot le nem mert volna ülni a pompás székekre, félve, hogy kárt tehet bennük. Kis vártatra ismét megjelent az inas az ajtóban s intett a takácsnak, ki habozva lábujjhegyen közelgetett felé. Egy terembe léptek, mely még sokkal pompásabban volt berendezve, mint az előbbi. A szőnyegek sokkal gazdagabbak és drágábbak voltak, a mennyezet felséges festményekkel díszítve, a székek aranyozottak. Langenbachot olyan érzés fogta el, mintha templomban volna.

Végre felnyitott az inas egy ajtót s bebocsátotta a takácsot, míg ő maga hátramaradt s betette Langenbach mögött az ajtót. Egy nem nagy de magas szobában volt, melyben sűrű füstelhő gomolygott. Sokkal egyszerűbben volt berendezve, mint a többi helyiségek, de annál kényelmesebben. Egy nagy zsúlyeszkében egy férfi ült; ennek pipájából szállt fel a füstelhő; elétté az asztalon nagy iratosomagok feküdtek, melyek közt össze-vissza lapozgatott. A mester

jön a bor, pálinka, paprikás és az 5 frt. És ha a férfiak ilyenkor gyöngék; akkor felszólított az asszonyokat: Legyetek kemények! Ne engedjétek, hogy férjeitek eltartorodjanak hitőknek, a hazának, a népnek szent ügyétől hitvány étel-ital, hitvány pár forint kedvéért! Legyetek akkor ti a kovácsok, verjétek férjeiteket szavatókkal, a míg meg nem keménykednek. Köszönöm, hogy oly szívesen meghallgattak minket s kiáltanak fel velem együtt: Eljen a néppárt!

Aranymise.

Lovasberény, május 23.

Csendben, minden profanizáló zajt kerülvé mutatta be az Urnak hálaáldozatját a kegyelemért, mely ötvenéves áldozárságát megérni engedte: Házy Alajos nyug. veszpréme gyházmegyei, túskevári volt plebános Lovasberényben a Csirák család házi templomában, Pünkösöd másnapján.

A kis templom és a park azon része, hol a templom áll, tömve volt áldást váró közönséggel. Az ünnepélyes szent misét »Te Deum« előzte meg, melyet az agg jubiláns, a neki segédkező Krécsy Károly helybeli plebánossal felváltva, korától nem várt érczes hangon énekelt. A szentmise bemutatása alatt, a jubiláns határozott kívánságára mellőzve volt minden különlegesség, a nép énekelt végig magasztos dallamokat, hogy szinte rengett a kis templom fala és az erdőszéri park. A szent mise végén, tekintettel az aranymisés gyengeségére, általános könyörgötte Isten bőséges áldását az egybegyűltekre. Mise után a kis templom ajtajában sorakozott a helybeli és a környék intelligenciája és személyesen fejezte ki mind egyik a legigazabb tisztelettel párosult jókívánatát az aranymisés előtt. A nemeslelkű grófi család otthon volt tagjai szintén üdvözölték az ünnepeltet.

Az egyházi ténykedés után a jubiláló lakásán az egybegyűlt rokonok és néhány jóbarát kedélyes lakomához ült, melynek folyamán számos üdvözlő sürgöny érkezett, a töb-

azonnal felismerte benne a herceget, kit gyakran látott az utcán és ünnepélyek alkalmával.

Langenbach mélyen meghajtotta magát s amint ismét felegyenesedett, egy második személyre esett tekintete, melyet eddig nem vett észre. Egy nő volt, egyszerű házi öltönyben, a minőt jobb módú polgári nők szoktak viselni. A nő a rokka mellett ült s szaporán hajította a kerekéket, míg ujjai ügyesen sodorták a szalát.

Mintha valamely földöntúli titneményt látna, bámult Langenbach a nőre, a meglepetés, úgy látszott, megfosztá hangjától.

— Werneri asszony, maga itt? — kiáltá végre, egészen meglepedve a helyről és a környezetről, a melyben volt.

— Igen, igen; mester ön nem téved, én vagyok és a mint látja, szorgalmasan rajta vagyok, hogy az ön szöszét feldolgozzam, — mondá a fonónó hamiskás mosolylyal.

A takács szeméi kápráztak; nem tudta, valóság-e ez, vagy csak élnék álom. Hogy jött ez a szegény asszony a hercegi várkastélyba, az uralkodó közvetlen közelébe, kinek jelenléte legkevésbé sem látszott őt fészélyezni.

— Ön egy talány előtt áll itt, mester, mely önre nézve megoldhatatlan, jegyzé meg a herceg. Majd én megmondom, hogyan áll a dolog. Ez a hölgy az én nőm, Mária Zsófia herczegnő; ő szeret ismeretlenül a nép közé elegyedni, mert csak így tudhatom meg, hol szorítja alattvalóimat a csizma. Így járt el magukhoz is a ügyes fonása által alkalma nyílt látogatásait gyakran ismételni; ily módon sok mindentől értesültem; mi méltó hárgomát költötte fel s arra indított, hogy az ügyet megvizsgáljam.

bek között Lovasberény nemes urától, gróf *Czirák*-Antaltól, ki ez idő szerint a fővárosban tartózkodik. Áldomásban jó magyar szokás szerint, nem volt hiány, s a rokonok és jobarátok egy igazán lélekemelő s a mellett kedélyes nap emlékével vettek búcsút az aranymisétől.

Házy Alajos városunk szülöttje s középiskolai tanulmányait is itt végezte, majd a veszprémi semináriumba került mint theológus. Áldozárrá szentelése az 1849 iki viharos időbe nyulik vissza. Marzaliban, Pápa és egyéb helyeken káplánkodása után tuskévári plebárossá lett, a honnan több mint 20 évi épületes működés után nyugalomba vonult, hogy kedvez ideáljának, az archeológiának és a történettudománynak szentelhesse minden idejét. Mint a gróf *Czirák* család házi papja és archiviáriusa érte meg jubileumát. Adja Isten, hogy gyémántmiséjéről is referálhassunk.

H-y.

Eötvös sirjánál.

A fővárosi tanuló-ifjúság már régen hódol az Eötvös-kultusznak és minden évben lejerója kegyeletének igazi adóját annak a nagy költőnek és bölcs kultuszminiszternek, kinek tetemei az ercsi sírban nyugosznak. Budapesten alig van egy felsőbb tanintézet, melynek növendékei még nem zarándokoltak volna Ercsibe, hogy Eötvös József báró síremlékét megkoszorúzzák.

E hó 22-én, pünkösdhétfőn a székesfejvári főgymnasium felső osztályának 53 növendéke rándult ki *Wolf* Ágoston és *Török* Konstantin rendes tanárok, valamint *Lanzcrüsch* Antal tornatanár vezetése alatt a Duna mentén fekvő kies Ercsi községbe, hol lélekemelő ünnepélyt rendeztek Eötvös sirjánál. *Török* Konstantin ciszt. r. tanár remek beszédet mondott, melynek refráinjához magasztosan illett az ifjúság által elénekelt Hymnus. Utána következett két tanulónak lendületes alkalmi szavala, miközben a hatalmas emlékoszlop talapzatára egy igen szép koszoru tétetett le, melynek nemzeti színű szalagján a következő felirat díszlett: „Eszméid gyözelem örök emlékjed.” — A székesfejvári kath. főgymnasium ifjúsága.

A herceg erre néhány hatalmas szippantást tett pipájából, mialatt *Langenbach* nagy vágyat érzett magában, a vélt *Wernerné* asszony lábai elé borulni. Oly tiszteletlenül bánt vele, megvárakoztatta, a kemence mellett padkára ültette. Most bizonyosan elveszi büntetését felszeg magaviseletéért.

— A mint hallom, pénztárnokom egy kis tökét kölcsönzött önnek a házára és most fenyegeti, hogy az utcára dobátja, ha pontosan nem fizeti a kamatokat, — folytatta a herceg. Már más oldalról is hallottam panaszokat kezérszívűségéről és kiméltelenségéről, úgy hogy becsületesen meglecsejtettem. Ön többé sem tartozik a pénztárnoknak, itt a nyugta a tökére, tegye el jól. Örülhet, hogy most az egyszer ezzel a pénzbüntetéssel szabadulhatott; legközelebb bezáratom és pokolba kergetem.

A herceg egy annak rendje és módja szerint kiállított nyugtát adott át a takácsnak, melyben a pénztáros elismeri a *Langenbach*nak adott összeg visszafizetését. Gépiesen, mintegy kábultan nyult a takács az okiratért s átvilagva tartalmát. A papír reszketett kezében s midőn alatta a pénztáros jól ismert aláírását meglátta minden kétsége eloszlott.

— A kereskedőt, ki oly nemtelenül levonogatott az ön különbben is csekély díjából, keményen megdorgáltam, — folytatta a herceg; — ha ez a méltatlanság ismétlődik, tiszteres értékét fogja fizetni az illető díjnak. Ez majd észre fogja téríteni.

— És most mi is váltunk egymással egy pár szót, *Langenbach* mester, — vette át a hercegnő a szót, miközben egy oldalvást álló asztalra nyúlt s egy tányért vett fel, melyen

Szépszámu közönség jelenlétében folyt le a kegyeletes ünnepély, mely Eötvös József egyik kiváló kortársa a szintén halhatatlan *Vörösmarty* Mihály »Szózata« éneklésével végződött.

Az érdekes kirándulás egyéb programja is eléggé változatos volt és igen sikerültnek mondható. A kirándulók ugyanis már reggel 8 óraker Martonvárára érkeztek, hol egyenesen a plebánia templomba vonultak. *Török* Konstantin tanár misét mondott, mely alatt a diákok énekeltek. A szent mise után egy egész kocsisor vitte ki az ifjúságot *Szt. László* pusztára, hol a Dréher-féle nagyszabású tejjgazdaság *Schuster* Nándor kasznár és *Hoepfner* Gyula intéző tanulságos kalauzólása mellett — behatóan megtekintették. Az egész társaság együtt a legszívvelvösebb vendégszeretethez részestül.

A kitünő reggeli után tova hajtottak Ercsibe az Eötvös Kápolnához s a fent leirt ünnepély után az ercsi kaszinóba, hol igen izletes jó ebéd várta az ifjúságot. Ebéd után kisétáltak a kirándulók a Duna partjára, majd pedig a *Wimpfen* Szigfrid gróf tulajdonát képező terjedelmes angolkerthé, honnét d. u. 4 óraker a vasúti állomáshoz vonultak. Az állomás előtt elterülő szép ligetben tornajáték és kuglázás rendeztetett és egy jóízű oszonnával befejeződött a kellemes ercsi tartózkodás. A társaság este 8 óraker érkezett haza s a kísérő tanárokat éltelve, egy valóban jól töltött nap emlékével osztott szét.

L—ch.

UJDONSÁGOK.

— Szerkesztőségünköl. Örömmel hozzuk olvasóinknak tudomására, hogy az előttük már az előző évekből előnyösen ismert *Füzy* Antal ur a mai napon mint főmunkatárs ismét szerkesztőségünkbe lépett.

— Pünkösöd. Vasárnap a pünkösdi ünnep első napján osztotta i dr. *Steiner* Filipp megyés püspök a bérmlás szentségét a székesegyházban. A bérmlandók száma meghaladta a 400-at, kik között épüléssel láttunk felnőtt férfiakat és nőket, kiket körülmelegíttek ez ideig akadályoztak a szentség felvételében s akik most tettek eleget ennek áhitatos felvételével lelkiismeretheli kötelességüknek. A szentség kiszolgáltatását az ő Méltósága által celebrált ünnepélyes sz. mise előzte meg, mely alatt a

egy nagy darab fekete kenyér feküdt. Lássá ez az a kenyér, melyet maguk a szegény *Wernernék* adtak, midőn legutóbb ottan járt. Jóságosságuk nagyon meglehatott: szobájok minden zugából a legkeserűbb szegénység kandikált elő, a kis bádogg szelencében, mely pénztárát képezte, csak néhány állér maradt még, és mégis megosztották velem a legutolsó falat kenyeret, mert azt hitték, hogy én még szegényebb vagyok magunknál is. Ime visszaadom az ajándékot és még valamit hozza.”

A takács nagy z. varral vette át a kenyeret, de előle egy eszméi udmat új tallér fünt elő *Langenbach* térdre borult és szeméi könyekkel teltek meg. Szólai képtelen volt.

— Kéjfel, mester, csak a templomban illik térdepelni, — mondá a hercegnő komolyan. — Ezen a pénzen rendezem meg magának egy kis boltot és ami kelme félére szükségesem lesz, ezután magánál fogom vásárolni. Maradjon derék, becsületes ember, s még más vevőket is viszek magához és így nem fog többé csalódjával együtt nélkülözni. Most pedig siessen haza, már várják bizonyosan.

Mikor *Langenbach* ismét magához tért, már az utcán volt. Nem tudta, köszönt-e a hercegi párnak s egyáltalában vett-e tőle búcsút. Sebesen rohant hazafelé, hogy elbeszélje aggódva váró nejének a váratlan szerencsét.

Eközben egészen besötétedett; több házból kilágylott a karácsonyfa égő gyertyáival. A szegény takács szeretett volna hangos ujjongásban kitörni, hisz most már ő is vehetett karácsonyfat és gyertyákat, hogy gyermekeit egy kis karácsonyi örömben részesítse. Már nem is ment, hanem szaladt a mint csak lábai

sz. beszédet ugyancsak ő tartotta. A templomi chorus ez alkalommal *Horák* C dur nagymiséjét adta elő, melynek magán részeit *Rostagni* Karolina, *Hauptmann* Anna, *Vogel* Alajos és *Mátrai* Ede énekeltek. Gradualéra előadott *Scrap* „Alleluja”-ja. Offertoriumkor lépett fel először az új *gregorián énekkar*, melyről lapunk más helyén emlékezünk meg bővebben. Az isteni tisztület d. e. 11 óraker ért véget.

— *Perczel* Mór † A szabadságharc diadalmas csatáinak egyik legvittebb vezére költözött el tegnapi éjjel az élők sorából, kinek neve ama legendás idők történetének legfényesebb lapjain ragyog. *Perczel* Mór 48-as honvédtábornok, a perlaszi és szent-tamási hős megtért bajtársaihoz. Halálát a magyar nemzetet kívül kilencz gyermeke siratja. A hazafiúi ére nyeket jutalmazó Isten tegye részesévé mindama boldogságnak, melyet megérdemelt a hazáért vivott dicsőséges harcaiban!

— Névnep. *Alaghy* Dezső ciszt. rendi tanár, a *Ferecz* József-rend lovagja, a székesfejvári iskolaszék elnöke, tegnapi, 23-án ültö nevenapját. Tisztelői nagy számban üdvözölték. A tanítói kar testületileg tisztelgett nála, nevében *Göbel* J. György igazgató fejezte ki szerencsekívánataikat. Visszatekintett 40 éves tanári működésére, a mely a nagy számu ciszt. rendi tanárok között is jelenleg egyedül áll.

— A vasárnapi offertorium. Kellemes meglepetést és nagy örömet szerzett dr. *Kneifel* Ferecz székesegyházi karnagy vasárnap az ünnepélyes sz. misén jelenvolt hívek egyházi zene iránt érdeklődő részének. Ez alkalommal lépett fel először nyilvánosan a nemrég szervezett székesegyházi gregorián énekiskola, előadva *Perosin*ak az egyszerű világhírűve lett fiatal olasz mesternek „Confitebuntur coeli” kezdetű énekét. Örvendve konstatáljuk az új iskola munkájának szép sikerét, melylyel azoknak feltétlen elismerését is egy csapásra kivívta magának, kik talán ez ideig kétkedve és bizalmatlanul tekintettek az új intézmény mű-

bírták, hogy minél előbb megvigye aggódo nejének az örömhirt.

Hevesen felrántotta a szoba ajtaját, de rémülten hátrált vissza. Fényáradat özönlött szemébe hangos ujjongás csapta meg füleit. Talán eltévedt, ez nem lehet az ő lakása. Már vissza akart fordulni, de abban a pillanatban megrohanták gyermekei s vonták őt befelé. Egy szép, gazdagon feldíszített karácsonyfa állott az asztalon s tömérdek hasznos ajándék, pompás játékszerek és két hatalmas fonatos kalács feküdt ott. Nagy bamba került, míg a dolgot megértette mert örvendő izgatottságban mindnyájan egyszerre beszéltek. Nem-sokára, hogy lakását elhagyta, két hercegi inas jelent meg, kik kipakolták mindeme pompás dolgokat és meggyújtották a karácsonyfat. „*Wernerné* asszony küldi,” mondták és ismét eltűntek. A takács neje, nem hihetett mást, mint hogy itt valami csoda történt; mert hogy a szegény lonónó nem volt abban a helyzetben, hogy ilyen ajándékok osztogatáson, az világos volt előtte. És amint most a mester is elbeszélte szerencséjét, vége-hossza nem volt az örömrivalgásnak s vidámabb karácsonyestét bizonyára nem ült senki nádok az egész hercegségben.

A hercegnő ajándéka szerencsét hozott a takácsnak, az udvar és az egész előkelőség nála vásárolt s a csendes mellékutczából csak hamar a piacra egy szép nagy boltha tette át üzlethelyiségét. A cég az alapítókról átszállt a gyermekekre és ezeknek gyermekeire s majdnem egy egész századon át egyike volt a legnagyobbaknak és legtekintélyesebbeknek messze földön.

ködése elé. Szolgáljon ez első siker buzdításul az iskola lelkes és szakavatott vezetőjének bár nehéz, de áldásos fáradozásában, mely hivatva van városunkban megvalósítani az orsz. sz. Cecilia egyeslet magasztos intencióját, az egyházas szellemű ének meghonosítását templomainkban. — Az énekiskolába alkalmas hanggal bíró felnőttek még mindég felvétetnek, hol ingyen énekotatásba részesülnek. Jelentkezni lehet dr. Kneifel Ferencz székesegyházi karagnagnál.

— **Kincs Istvánt**, kinek nevét lapunk hátsólapjairól oly előnyösen ismerik olvasóink, Köszeg városának plébánosává választotta a képviselő testület. **Kincs**, ki valóságos kincse a magyar katolikus szépirodalomnak, eddig mint káplán, aztán mint helyettes plébános működött Köszegen, csakugyan megérdemli a kitüntetést. Mint író, önmaga emelte fel önmagát. Tárcait — mert csak vonal alatt szokott dolgozni — páratlan zamatos magyarsággal írja, hogy sokan szívesen nevezik őt Vas (ereben utódnak, mit méltán meg is érdemel. Öszintén gratulálunk a kitüntetéshez és kívánjuk, hogy az új helyzet csak további kitarásra serkentse az annyi érdemmel ékeskedő katolikus írókat.

— **Budavár bevételének emléknapja.** A székesfőváros hazafias polgársága megható és imponzans módon ünnepelte meg e hó 21-én, Pünkösöd vasárnapján, Budavár bevételének ötvenedik évfordulóját. A menetben, mely a nap délutánján a budavári honvédszoborhoz vonult, résztvettek a még élő negyvennyolczas honvédek, a függetlenségi és negyvennyolczas kör, az ifjuság, az iparegyetkek, ugyszintén a budapesti és újpesti Kossuth-nőegylet küldöttsége. A honvédszobor előtt a dalkörök elénekelték a Hymnust, majd **Klein Pál**, a rendező bizottság elnöke megleghang, hazafias beszédben üdvözölte a még élő, Budavárnál küzdött honvédeket. Azután az ünnepi szók, **Barabás Béla** orsz. képviselő lépett az emelvényre és minden szívet megindító gyönyörű beszédben mondta el a diadalmas nap történetét. Ennek befjeztével **Havas Jenő** elszavolta Tompa „Uj Simeon“ című költeményét, **Scheffer László** hírlapíró pedig a rendező bizottság nevében díszes koszorút helyezett a szobor talpazatára. **Nagy Sándor** és **Fényffy Kálmán** beszéde után a Szózat eléneklésével fejeződött be az ünnepély. A közönség a honvédszobortól a régi németvölgyi temetőbe vonult s a Budavárnál elesett honvédek sírját megkoszorúta. Este a fővárosi nyári szinkörben diszeledés volt, melyet nagyszámu közönség hallgatott végig.

— **Természetrajzi kirándulás.** Elismerésre méltó buzgalommal iparkodnak a helybeli középiskolák tanárai a gyakorlati élet tapasztalataival támogatni a gondjaikra bizott ifjuság elméleti ismereteit. E czélt szolgálta a pünkösöd hétfői kirándulás melyet **Chinorányi Ede** cist. r. főgymn. tanár rendezett a gróf **Nádasdy Ferencz** birtokát képező **nádasd-ladányi turfa telepre** a főgymn. IV. osztályának növendékeivel. A tanulók **Mentler Gyula** nádasd-ladányi kasznár szíves kalauzolása mellett megtekintették a telepet a gépezetekkel együtt, nagy érdeklődéssel hallgatva vezetőjük és tanárjuk magyarázatait. Ozsonna után megtekintették a községet, vidám játékok után, a 6-órai vonattal tértek vissza az élvezetes és tanulságos kirándulásról.

— **Simli Mariska** megint beszéltet magáról. A kisasszony ki különben most tanár és a „**Quarneroi Ellenőr**“ főszerkesztője — legalább ő azt állítja — a napokban a székesfjérvári plébánia hivatalnál bejelentette, hogy a haladó izraelita vallásra tér át. Vajjon most milyen ruhát visel ő nagysága?

— **Az Albrecht szobor leleplezése.** Pünkösöd hétfőjén, az asperni csata 90-ik évforduló napján, nagy ünnepek közt, fényes katonai pompával leleplezték le **Albrecht** főhercege szobrát a császárvárosban. A királyon kívül jelen voltak az uralkodóház összes tagjai, **Luitpold** bajor régens herceg és más fejedelmi személyiségek, a német császár képviselője, valamint a hadsereg és a két honvédség előkelő tisztjei. A magyar kormányt **Saell Kálmán** miniszterelnök, **Fejérvári, Hegedűs, Darányi, Wlassits, Lukács** miniszterek és **Gromon** államtitkár képviselték. Ott volt azonkívül **Peresztei Dezső**, a képviselőház elnöke és több zászlós ur. Az ünnepély lefolyása a következő volt: **Rainer** főherceg beszéddel fogadta Ő felségét, melynek elhangzása s a király válasza után a szoborról lehullott a lepel. **Belopotoczky** tábori püspök fölszentelte a szobrot, a bécsi dalosközség pedig „Te Deum“-ot énekelt. Majd a király a kíséretében levő méltóságokkal körüljárta az emléket, mire a csapatok diszfelvonulása következett. Délután 5 órakor a Burgban diszeledés volt, este pedig az operában diszeledés, melyre azonban csak katonai személyiségek voltak hivatalosak.

— **Táncmulatság.** A polgári lövölde végalmi bizottsága Urnapján, június 1-én a lövölde helyiségeiben gyermektombolával, és flóbert versenyvel egybekötött táncvigalmat rendez melyre ezuttal a felhívjuk a közönség figyelmét. Fölhívjuk annál is inkább, mert a Székesfjérvártort egyetien számtottévó sport egyesület méltán megérdemli a közönség érdeklődését. A mulatság, melynek tiszta jövedelme a lövölde beruházási czéljaira fordittatik, délután 4 órakor a honvéd zenekar séta hangversenyével veszi kezdetét. Belépti díj: személyjegye 1 korona, Családjegye 2 korona.

— **Éjféli párbj.** Konstatáljuk, hogy ezuttal nem Bende víteztől van szó, hanem egy századvégi történetnek meglehetősen komoly jelenetéről, mely tegnap este 11 óra tájban játszódott le a „Magyar király“ szálló 11-es számú szobájában. Azt még ezidőszert nem tudhatjuk, hogy az említett dologban melyik fél van kinosabban érdekelve: az e, aki meglehetősen önkényes módon szerzett elégtételt magának, vagy pedig az, a ki most ennek következtében sebesülve fekszik. Több hitelt érdemlő információ alapján a következőket írhatjuk a szenzációs esetről: **Zolnay Béla** Budapesten lakó földbirtokos a tegnap esti gyorsvonattal **Viktor** öccse társaságában a ki különben Székesfjérvártort is jól ismert vívómester — ideérkezett és a „Magyar király“-ban szállt meg. Zolnaiéknak, illetve az idősebb testvérnek egy kényes természetű családú ügyből kifolyólag valami leszámolni valója volt **Kükemezey Árpád** vívómesterrel, aki jelenleg Székesfjérvártort tartózkodik. **Zolnay Béla** egy levelet irt Kükemezeinek, melyben találkozóra hívta ez azonban nem jött el; valszinű, hogy meg sem kapta a levelet. Tizenegy óra tájban **Kükemezey** két barátjával a vásártérén levő cirkusz előtt sétált, midőn az ifjabb **Zolnay** megszólította és fölhívta a szállóban bérelt szobájukba. Ott az idősebb **Zolnay** fogadta meg pedig meglehetősen kedvezőtlenül, mert csakhamar erős dulakodás zaja hallatszott ki a szobából miközben **Zolnay Kükemezeyt** a nehéz ütlegeken kívül, genlemanhez nem illő dolgok elkövetésével vádolta. A kelezésbe szorult vívómester hasztalan próbált menekülni, mert ellenfelei az ajtót bezárták, végre a lármára összecsendült házbellek ostromára sikerült kiszabadulnia a veszedelmes helyzetből. Barátai azonnal lakására kísérték, hol a hozzá hívott

Pataky dr. sebeit bekötözte. Az időközben odahívott **Polezer Páter** alkaptány-jegyzőkönyvet vett fel ez esetről mely valószínűleg a törvényssék előtt fog befejezetni. Mint halljuk, **Zolnay Béla** csalásért tett feljelentést **Kükemezey** ellen, ez pedig személyes szabadság megsértése, orvtámadás és súlyos testi sértéssel vádolja a **Zolnay** testvéreket. Mi a magunk részéről, bár **Zolnayék** támadását határozottan elítéljük, ovakodunk több megjegyzést fűzni az esethez, mert az annak indító okát képezett kényes természetű dolgokról bizonyos tudomásunk nincsen.

— **Iparstanoncok kiállítása.** E hó 21-én Pünkösöd vasárnapján d. e. 10 órakor nyitotta meg **Alaghy Dezső** bizottsági elnök a tanoncok munkakiállítását, mely minden tekintetben kiválóan sikerültnek volt mondható. Az elért eredmény méltó megelégedéssel töltheti el a mestereket, de becsületére válik a kiállításban résztvett tanoncoknak is. **Alaghy Dezső** megnyitó beszéde után dr. **Saára Gyula** ismertette a kiállítás czélját és hasznát. A kiállítás az egyes iparágak a következőképpen voltak képviselve: Déli vasuti műhelyből 11 géplakatos, 7 vasesztergályos, 1 asztalos, továbbá egy-egy nyerges, rézműves, bádagos fémöntő, fényező és kazánkovács. Azonkívül 1 nyomdász, 23 csizmadia, 15 cipész, 17 lakatos, 8 szabó, 9 asztalos, 1 ács, 3 kocsigyártó, 1 esztergályos, 2 fodrász, 1 kertész, 2 kőfaragó, 5 sütő, 2 bádagos, 2 mázólo, 3 kosárfonó, 2 kötélverő, 1 szövő, 6 kovács, 1 kőműves, 1 kárpitos és 2 fényképész. A kiosztandó jutalmakra a következő adományok folytak be: Déli vasut társaság 10 arany, dr. **Saára Gyula** 2 arany, **Schlammadinger Alajos** 2 arany, **Kalocsay Alán** 5 frt, **Keresk.** és **Iparkamara** 25 frt, **Városi tanács** 40 frt, **Ipartestület** 50 frt. A jutalmak június hó 1-én Urnapján fograk a bíráló bizottság által az erre legérdemesebbeknek talált tanoncok között kiosztatni.

— **Tekeverseny.** A belvárosi kath. kör kerthelyiségében a tekejáték már megkezdődött, egyszerűsind a szokásos tekeverseny is, melyen igen szép nyeresémtárgyak lesznek kijátszva. A szép nyári napok beálltával melegen ajánljuk ezt a testedző és kellemesen szórakoztató mulatságot a kör tagjainak figyelmébe.

— **Orvtámadás.** E hó 22-én este 10 óra tájban **Veisz Győző** magánhivatalnok, **Vincz Imre** vasuti díjnok társaságában nyugodtan ballagott a Kálozi vendéglőből a megvetér felé, midőn a Fanta-féle ház tájékán egy alacsony termetű briganti a mit sem sejtő Vinczre vetette magát és mellén hatalmasan megszurta. **Veisz** erre társának segítségére sietett, de vesztére, mert a sötét alak rátámadt és bicakájával őt összeszurkálta, aztán elmenekült. A kapott sebekből erősen vérezve elment a **Trummer-kávéházig**, de ott nem érezttették be, tehát nagynehezen a városi kórházig vándorogott, hol dr. **Palánszky** ápolás alá vette. **Vincz**, ki időközben hazatért, most lakásán fekszik, az ismeretlen merénylőt pedig a rendőrség nyomozza.

— **A katolikus Legényegylet** Pünkösöd másnapján tartotta a „Polgári Lövölde“ helyiségeiben tavaszi mulatságát, melyet, mint az Egylet minden eszejövetelét igazi jókedv, szinte családias jelleg jellemez és nem homályosít el samiféle tulkapás, a mit az iparos ifjak egyes mulatságain már mintegy program-pontot szokott képezni. A mulatságra felülfizetni szívesek voltak: **Karl József** 5 frt, **Komáromy Károly** 2 frt 50 kr., **Felmayer Károlyné**, **Szaborits Jelió**, **Havranek Antal** 2—2 frt, **H. K.**, **Kuti Márton**, **N. N.**, **Streit Ferencz**, **Flits Miklós**, **Birkli János**, **Pénzes Imre**, **Schafhauzer Károlyné**, **Langer János**, dr. **Lauschmann Gyula**, **Nagy Ignác**. **Havranek Lajos**, **Tuszkau Mór** 1—1 frt; **Lax Balázs** 80 kr., özv. **Szammer Pálné**, **Toman Antal**,

Jelinek Antal, Gyurkovics András, Szórady Gyula, Simon Lajos 50—60 kr; Nagy József, Chay Antal, Dornis István, id. Streit Ferenc, Schmölts József, Bilkei Ferenc 40—40 kr., Vinter N., Slezák N., Kaász Antal, Mészáros Ferenc 30—30 kr., Maisinger János 20 kr.

— **Tervek.** A székesfehérvári iskolaszék egy a jövőben megvalósítandó szép tervvel foglalkozik. A „Piros Alma” kaszárnya ékeletlenkedő háztömegének helyét részben iskolákkal akarja benépesíteni. A városnak arra eső része rohamosan fejlődik, hogy az iskolák tulajdonosai mindinkább érezhetik. A terv szerint egy új iskola és ovoda is lenne építendő. A gyermekek száma máris akkora, hogy akár az építést is meg lehetne kezdeni. De természetesen ez kései fog még az éji homályban, addig, míg a „muszáj” fog kényszerítőleg fellépni. A kereskedelmi akadémiá szintén itt kért a várostól iskolája számára házhelyet s ha mindez valóra válnék, csak diszére lenne városunknak a mostani csufondároskodó kaszárnya helyén.

— **A negyedik lap.** A Németh Ödön és Proff Kocsárd báró szerkesztésével megindult „Székesfehérvár” című társadalmi heti lap első száma vasárnap jelent meg. A várt újabb „leleplezések” iránt melegen érdeklődő közönség olyan hamar szétkapkodta a különben igen élénk tartalmú lapot, hogy estére kelve már sehol sem volt kapható. Mint értesülünk, a polgármester, ki ezidőszereztint állítólag szabad idejének javarésztét a különböző párbaj-códexek tanulmányozásával tölti, az új lapról igen kedvezően nyilatkozott.

— **Égítünetemény.** Székesfehérvár lakosai e hónap 23-án d. e. 10 órakor ritka égi tűneményben gyönyörködhattak. A napnak kettős udvara volt. E tűneményt az tette különösen feltűnővé, hogy az egyik udvar óriási körben a nap körül szivárványhoz hasonló színeket játszott, — a másik udvar fehérszínben az előbbi keresztezte, úgy, hogy a nap az utóbbi körvonalába esett. Természetes dolog, hogy az emberek között még most is vannak babonások s e tűneményből némelyek dögvéset, mások háborút stb. jósloltnak. Ez alkalommal nem lesz felesleges megjegyezni hogy az égítüneteménynek éppen úgy nincs befolyása a háburura, dögvézsre, mint az ember üres érszenyére. Ama tűnemény a levegőben levő vízpárákból támad, melyeken a napsugarak megtöretnek és közönségesen esőt jelent, a mint ez most be is következett.

— **A tűzoltó-egylet választmánya** e hó 20-án d. u. 5 órakor ülést tartott, mely alkalommal a központi tűzoltó-örtanya épületek tatarozására szükséges munkálatok végzésével Pénzes Imre építőmester bízott meg, ki a f. hó 20-án letett árlejtési határidőre a legolcsóbb (370 frt) ajánlatot adta be; Pénzes József, építőmesternek 995 frtos. ajánlatával szemben.

— **A vidéki hírlapírók évi közgyűlése.** A vidéki hírlapírók országos szövetségének évi közgyűlése alkalmából Fiume társadalmi és hivatalos körei impozáns módon tanúsították a magyar kikötő város rokonszenvét a magyar sajtó irányában. A szövetségnek mintegy harmincz tagja, vasárnap este érkezett Fiuméba, ahol a tisztviselő-egylet vette kezébe a vidéki sajtó ünneplését. Az érkezőket az egylet alelnöke, Wickenburg István gróf üdvözölte, míg a városi zenekar a „Kölcsy himnusz” játszotta. Az utcazón Fiume társadalmának színe-java képezett sorfalat. Este száz teritékű banket volt a „Bellevue” nyaraló kertjében, a hol Tóth Géza egyesületi elnök, az „Adria” igazgatója ült az asztalfőn Kulinyi szövetségi elnökkel, Szávay Gyula és Barát Armin alelnökökkel, míg a háziasszonyi tisztet Fésűs királyi ügyész egyleti alelnök neje teljesítette. Az első felkőszöntöt Tóth elnök mondotta a királyra, majd Wickenburg gróf köszöntötte fel a vendégeket, lendületes szavakkal méltatva a vidéki sajtó jelentőségét, mire Kulinyi Zsigmond tol-

másolta a szövetség köszöntését, felkőszöntve Fiumet és podestáját, Vallantsócsot, a ki viszont fiemei politikai helyzet mielőbbi megváltozására emelte poharát. Ma délelőtt a szövetség elnöke Szapáry gróf kormányzóval tisztelegtek. Kilenczóra a szövetség igazgatósága tanácskozott és fél 11 órakor kezdődött a közgyűlés a reprezentanca disztermében Kulinyi Zsigmond elnöke alatt. A közgyűlés legfontosabb tárgya volt a nyugdíjintézet életbeléptetése. Miután a szövetség vagyona két évi fennállása után a 30,000 frtot meghaladja, a nyugdíjra máris 15 befizető tag jelentkezett. A szövetség jövő évi bevételei 10,000 frttal lettek előirányozva. A felügyelő bizottsága Samolényi Nándort (Szeged választották. Barát Armin jelentést tett a római nemzetközi kongresszus lefolyásáról. A közgyűlés után a hírlapírók megtekintették a fiemei gazdag iparkiallást, ahol Hajnal osztálytanácsos kalauzolta őket, majd kirándulást tettek a Hungaro Kroato hajózási társaság „Liburnia” nevű küllin hajóján, mely Czirkeveniczába vitte őket, ahol Szapáry László gróf vendégei voltak. A kormányzót és kíséretét hajóra léptekor a cigányzene a Rákóczy-indulóval fogadta, a vendégek köszöntét pedig Barát Armin alelnök tanácsolta, mire Kopaitich elnök-igazgató a magyar sajtó munkásait élte. A czirkeveniczai ebédén Szapáry kormányzó a királyt élte, majd Kulinyi elnök emelt poharát Szapáry László grófra, mint aki fel fogta a történelmi nevezetességű nevéből reá háromló hazafiai kötelességeket és a nagyuri élet helyett Fiumének szentesi munkája teljességét. Szapáry gróf a vidéki sajtót élte, melynek rendkívül fontos szerepe van a hazai közvélemény tájékoztatása körül. Szávay alelnök Fiume társadalmát, Barát alelnök különösen a tisztviselői egyletét, Rábel László Gull Tibor miniszteri tanácsost, dr. Benza olaszul a magyar állam-eszmét köszöntötte fel.

— **A krajcár vége.** Még mindig sok krajcár van, kivált a falusi nép között, forgalomban. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a kopott krajczárokon mihamarabb adjanak tul, mert a f. évi július hó 1-étől kezdve már az adóhivatal sem veszi el.

— **Talált régiségek.** Klér Ferenc gazdálkodó a közelmúlt napokban a hajdani „Czifrad” mellett levő szőlőföldjében több hamvredet és egyéb érdekes régiséget talált. Ajánljuk a dolgot a székesfehérvári régészeti-egyesület figyelmébe.

— **Veszedelemes betöröt kerített közre** a rendőrség, a napokban elfogott Horváth Géza személyében, a ki f. hó 7-én éjjel városunkban is vendégszerepelt. A sikerült betörések után Csákvárra sietett, hogy ott a vásáron értékesítse a bűnös uton szerzett portékát. Mig azonban ott megvesztegető ékesszólással kínálta a szolid minőségű ruhaneműket, két csendőr gyanus szándékkal közelített feléje. Ő kelme, a találkozást kerülni óhajtván. egérutat vett és árukészlete hátrahagyásával Komáromba menekült, hol másnap a rendőrség csavargás miatt letartóztatta. Itt érte a fejérvári rendőrkapitány-ság köröző levele, melynek személyleírása tökéletesen ráillett. A sikerült fogásról nyomban értesítették a fejérvári rendőrséget mire Polczar Péter alkapitány személyesen érte ment és ide szállította. A kalandos multu, de különben tehetséges ifju betörő, most a börtön sívár levegőjét élvezi.

— **Turista pályázat tanulók számára.** A magyar turista-egyesület oudapesti osztálya középiskolai tanulók részére pályázatot hirdet egy az 1899. év nyarán tett legalább három napra terjedő hazai turista-utnak. illetve kirándulásnak leírására. A legjobb mű három, a második két tíz koronás arannyal jutalmazatik. Pályázhat bármely hazai középiskolai tanulója. Pályázati határidő 1899. november elseje. A jelítség levél borítékán meg kell mondani azt is, hogy a pályázó hányadik osztályt végezte.

— **Hirtelen halál.** Hájnal András agárdi gazdameber Pünkösöd vasárnapján átrándult a gárdonyi bucsura. Ott betért a koreszuba és miközben söröt iddogálta, hirtelen lefordult a székről. Legényfia ki szintén ott időzött, hozzá-sietett és azt híven, hogy az öreg csak muló rosszullét vett erőt, szépen lefektetette és betakarta a köpönyegével. Később keltegetni kezdte de bizony hiába, mert az a pohár sör az öregnek bucsu áldomása volt. Szívveléhség ölte meg.

— **Daczára a folyton tartó áremelkedésnek a selyem árukban, Schubert és Schlesinger cégénél valódi kínai 'pongis-selymek, melyek előbbi ára 1 frt 40 kr. volt, a legszebb színárnyalatokban és tönkre tehetetlen jó minőségben most, — 65 krért — kaphatók.**

— **Főnyeremény: egy szegedi tanya.** Az ez év őszén szegeden rendezendo mezőgazdasági országos kiállítás céljaira a pénzügyminiszter tudvalevőleg tárgysvrsjátékok engedéseztet, mely sorsjáték finanszírozását egy budapesti és egy szegedi pénzintézet közösen vállalták el. A miniszteri engedély értelmében kibocsátanak egymillió darab husz krajczáros sorsjegyet és a főnyeremény fejében 50,000 korona értékben egy mintaszerűen berendezett gazdaságot adnak a nyerőnek, esetleg 20 százalékos levonással készpénzben is beváltják a főnyeremény modelljét kiállításra a kiállításra. Ez lesz az első eset, hogy nyilvános sorsolásban ingatlant használtak fel főnyereményül.

KÖZGAZDASÁG.

+ **A mezőgazdasági kiállítás, mely szeptember 1-től 10-ig Szegeden nyílik meg, különösen megérdemli a gazdák érdeklődését.** A miniszter, hogy az odautazást megkönnyítse, féláru vasuti jegyeket engedélyezett.

+ **A gazdák figyelmébe.** Az úgynevezett vérteti, vagy más néven pajzsteti oly nagy mennyiségben lepte el fáinkat és oly fenyegetően szaporodik, hogy szükségesnek tartjuk rá a gazdák figyelmét felhívni. Szürkés-barna, lencsénél kisebb, mely rátapadva a fákra, azoknak életérejt szítja ki, hogy az ember bálmulva látja a fa leveleinek sárgulását. Majdnem a filoxerához hasonló újabb betegség ez. Kaliforniában már egész erdők pusztított ki, különösen a körtefát szereti. Védekezni csak úgy lehet, ha ledörzsöljük a fa kérgéről, aztán a fát luggal, dohánylével leöntjük.

* **A jégbiztosítás és a gazdasági egyesületek.** A zalamegyei gazdasági egyesület minap tartott rendkívüli gyűlést Hertelendy Ferenc elnöklésével. A gyűlés főtárgya volt az a kérdés hogy a biztosító-társaságok jégbiztosítási kartele ellen hogyan lehetne a gazdaközönség érdekeit megvédelmezni. Sokan szólottak e tárgyhoz, köztük leghosszasabban Szily Izsó, kinek indítványára elhatározta a gyűlés, hogy az egyesület kérvénnyel fordul a földmívelési miniszterhez az iránt, hogy igyekezze a szabad versenyt gátló kartele-t a törvényhozás útján megszüntetni s az állami kötelező jég- és tűzbiztosítást ugyancsak törvényhozás útján elrendelni. Tekintettel arra, hogy az állami általános és kötelező biztosítás a gazdaközönség közt nagy kárt és rombolást okozhatnak, ezért a miniszter az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által megindított Országos szövetség ügyét erkölcsi és anyagi támogatásban. Végül elhatározták, hogy a gyűlés fölir az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez, üdvözli a gazdák jég- és tűzbiztosítási szervezetének megalakítására vonatkozó fáradozásában s készséggel csatlakozik a megkezdett mozgalomhoz.

* **A borhamisítás haszna.** Anyai bizonyos, hogy a borhamisítók kiszámíthatatlan kárt okoztak a bortermelőeknek, de azért itt is teljesedik a közmondás: „Kár nincs haszon nélkül.” Mig a borhamisító urak szabadon üzhették mester-égüket, ők zsebelték be a

hasznát. Most, hogy kissé jobban vigyáznak már a hatóságok a pancsoló körmökre, a szegény alapoknak is jut egy-egy kis haszon. Így, mint Szegzárdról írják, szegzárdi szegény-alap rövid idő alatt tizenötezer forintra szaporodott a borhamisításokért kirótt bírságokból. Ujabbán Szegzárdon Slosz Lajos borkereskedőt esipték manipuláción s a szegény-alapra 2179 frt. 92 krt. köteles fizetni.

* Szövetkezeti mozgalom. A hitelszövetkezetek sz ma folyton szaporodnak. Így például a felső-tiszai vármegyék hitelszövetkezeteinek szövetsége újabban a következő hitelszövetkezeteket alakította: Hernád-Vécs (Abauj), Monok és Erdőbénye (Zemplén) Viss, Berczel, Balsa, Vencselő (Szabolcs), Monok, Viss és Berczelt a szövetség elnöke a szövetkezetek körül annyi érdemet szerzett Majláth József gróf, a többi az orsz. hitelsz. központ kiküldöttje létesítette.

* Állatbetegségek a megyében. Veszettség: Pusztá-Egres 1 u., Szabad-Battyán 1 u., összesen 2 község 2 udvar. Takonykór és bőrféreg: Sárbogárd 1 udvar. Sertésorbáncz: Zámoly 12 udvar, Sertésvész: Baracs 1 u., Csákbéreny 2 u., Csurgó 1 u., Czece 1 u., Káloz 1 u., Magyar-Almás 1 u., Ráczalmás 1 u., Szt.-Agotha 1 u., Tács 1 u., összesen 9 község.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Felkérjük lapunk t. levelezőit és mindazokat, kik lapunkhoz az utóbbi időben valamely dolgozatot küldtek be, mely közölve még nem lett, illetve azokra vonatkozólag üzenetet nem kaptak, szíveskedjenek ez iránt a szerkesztőséget megkeresni, hogy az esetleges felvilágosítást megadhatassuk.

H. F. D. - s. Köszönjük a szép tudósítást, kérünk többször is, de lehetetlen a papírunk csak egyik oldalára írva.

M. J. B. - e. Az első üzenet Önnek is szól. Ugy emléksztünk, még volna némi elintézni valánk egymással.

Felelős szerkesztő: **Chay Antal.**

70. -33-

VICTOR
óriási sátor-czirkusz

60 személy! Saját jó zenekar! 50 ló!

Amphitheatrum színiül 1000 székre berendezve.

Saját gázvilágítás! Minden idő ellen védve!

Csütörtökön, május 25-én

nagy bucsu

ELŐADÁS

az Igazgató és Igazgatóné tiszteletére.

Fellépte az összes művészek és művésznőknek.

Első bemutatása

Magyar

barna Wallach, Székesfejerváron betanítva, lovagolja az IGAZGATÓ.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-1-ig, délután 5 óráig a czirkuszban.

Helyárak: Számozott ülőhely 1 frt., I. hely 70 kr., II. hely 50 kr., Karzati állóhely 20 kr.

Gyermakekek és katonák vásár és ünnepnapok kivételével a következő árakat fizetik: Számozott hely 70 kr., I. hely 40 kr., II. hely 30 kr., karzat 15 kr.

Az ülőhelylyel bíró nézőknek az istállók megtekintése megengedtetik.

Az előadás bármilyen időben megtartatik.

Bővebbet a falragaszok.

Tisztelettel

Victor,

igazgató és tulajdonos

205. 1-1.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. május 1-től október 1-ig.

	Székesfejervár		N.-Kanisza	
	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.	1.40 d. u.	
Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.	11.57 d. e.	
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.	8.05 este	
Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este	6.32 este	8.40 este*)	
Gyors v. 8.00 este	9.17 este	9.22 este	12.07 éjjel	
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este	3.52 éjjel	

*) Csak június 1-től közl. Boglárig.

	Székesfejervár		Budapest	
	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.	6.32 reg.	
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.	9.53 reg.	
Szem. v. **)	**)	7.05 reg.	8.58 reg.	
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.	4.42 d. u.	
Szem. v. 2.00 d. u.	6.13 d. u.	6.23 este	8.33 este	
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este	9.20 este	

**) Június 1-től Boglártól közlekedik, honnan indul reggel 5 óra 5 perccor.

Június 1-től szept. 15-ig vasár- és ünnepnap közlekedik.

	Székesfejervár		Budapest	
	indul	érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 7.35 est	9.45 este	9.51 este	11.25 este	

	Székesfejervár	
	indul	érkezik
Szem. v. 4.07 reg.	6.54 reg.	
Szem. v. 12.14 d. u.	2.27 d. u.	
Vegy. v. 6.20 este	11.09 éjjel	

	Komárom	
	indul	érkezik
Szem. v. 6.15 reg.	8.40 reg.	
Vegy. v. 10.00 d. e.	2.50 d. u.	
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel	

	Veszprém		Székesfejervár	
	indul	érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	V. v. 5.23 reg.	6.19 reg.	
V. v. 1.00 d. u.	2.33 d. u.	Sz. v. 7.07 reg.	8.22 reg.	
V. v. 9.27 este	11.00 éjjel	Sz. v. 4.52 d. u.	6.03 este	
		T. v. 7.19 este	10.09 este*)	

*) Június 1-től szept. 15-ig minden ünnep és vasárnap valamint csütörtökön közl. Indul Péthről 8 óra 27 p. este.

	Adony-Szabolcs		Paks	
	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	2.33 d. u.		
V. v. 3.50 d. u.	5.17 d. u.	9.33 este		

	Adony-Szabolcs		Székesfejervár	
	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.23 reg.	7.40 reg.		
V. v. 1.29 d. u.	6.06 este	7.25 este		

	Székesfejervár		Bicske	
	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.30 reg.			12.31 d. u.	
V. v. 2.10 d. u.			4.53 d. u.	

	Bicske		Székesfejervár	
	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 5.35 reg.			8.10 reg.	
V. v. 6.30 este			9.12 este.	

	Székesfejervár		Sárbogárd	
	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.22 reg.			10.56 d. e.	
V. v. 2.50 d. u.			4.30 d. u.	

	Sárbogárd		Székesfejervár	
	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 6.10 reg.			7.55 reg.	
V. v. 12.15 déln			1.55 d. u.	

PFINN JÓZSEF Alapítva 1858-ban.

Telep: Palotai-utca 23.

„CONCORDIA“

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRCZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA

Szigony-cím: **CONCORDIA SZÉKESFEJÉRVÁR** Telefon-szám 79.

Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas“ szálloda átellenében.

A legolcsóbb és legdíszesebb temetések elvállaltatnak.

Állók szállítása a vidék bármely irányába eszközöltetnek. *****

***** Vidéki megrendelések távirat útján is elintéztetnek.

~! Sírkoszorúk!~